

ІРівненський державний гуманітарний університет
Психолого-природничий факультет

Протокол

від 09 листопада 2021 року

№ 16

засідання кафедри екології, географії та туризму

Завкафедри: Лико Д.В.
Секретар: Рудик О.К.

Присутні: Велесик Т.А., Войтович О.П., Герман Н.В., Костолович М.І., Лико Д.В., Лико С.М., Логвиненко І.П., Лисиця А.В., Мазур. А.І., Мартинюк В.О., Мартинюк Г.В., Портухай О.І., Рудик О.К., Сачук Р.М., Суходольська І.Л., Якута О.О.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Про специфіку роботи комісії з перевірки на антиплагіат кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти ОС «Магістр».
2. Про підготовку кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти ІІ-го курсу денної форми навчання спец.: 101 «Екологія» та 014 «Середня освіта (Географія)» денної й заочної форми навчання до захисту, призначення рецензентів й подання їх на сайт РДГУ для перевірки на наявність академічного плагіату.
3. Про затвердження іспитових білетів з дисциплін І семестру 2021-2022н.р.
4. Про обговорення та затвердження теми дисертаційного дослідження аспіранта(ки) за спеціальністю 101 «Екологія» та призначення наукового керівника.
5. Про обговорення і затвердження на 2021-2022 н.р. тематики кваліфікаційних робіт для здобувачів вищої освіти І-го курсу ОС Магістр денної форми навчання спец. 101 «Екологія» та спец. 014 «Середня освіта (Географія)» денної й заочної форм навчання.
6. Про внесення поправок до «Методичних рекомендацій щодо роботи зі звітом та аналізом звіту програми з виявлення плагіату StrikePlagiarism» у кваліфікаційних роботах здобувачів першого та другого освітніх рівнів.
7. Про підготовку студентських наукових робіт до участі у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей у 2021/2022 навчальному році.
8. Про оновлення та внесення змін до освітньо-професійних програм та навчальних планів спец. 014 «Середня освіта (Географія), 101 «Екологія» І (бакалаврського), ІІ (магістерського) та ІІІ (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти.
9. Про пропозицію кафедри щодо перенесення навчальної компоненти «*Екологія*» або «*Основи екології*» обсягом **3,0 кредити** з вибіркових до обов'язкових компонентів освітніх програм усіх спеціальностей з 2021-2022 н.р.
10. Про аналіз відкритої лекції, проведеної 08 вересня 2021 р., професором кафедри екології, географії та туризму РДГУ Войтович О.П. з дисципліни «Основи технологій виробництва» для студентів ІІ курсу психолого-природничого факультету спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія) на тему: «Загальні основи промислових технологій».
11. Про обговорення відкритої лекції, проведеної доцентом кафедри екології географії та туризму РДГУ Велесик Т.А. з дисципліни «Регіональна, економічна і соціальна географія світу» для студентів 4 курсу психолого-природничого факультету спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія), групи Г-41 на тему: «Північна Америка як один з головних центрів світового господарства» (04.11.2021 р.).

СЛУХАЛИ: 1. Про специфіку роботи комісії з перевірки на антиплагіат кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти ОС «Магістр».

Відповідальна за академічну доброчесність по кафедрі доц. Логвиненко І.П. доповіла, що у своїй роботі комісія з перевірки на антиплагіат кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти ОС "Магістр" керується основними положеннями Закону України "Про освіту» та Закону України "Про вищу освіту», відповідними Постановами Кабінету Міністрів України та наказами Міністерства освіти і науки України, "Положенням про академічну доброчесність у Рівненському державному гуманітарному університеті" протокол № 1, від 31.01 2019 р. та Методичними рекомендаціями щодо роботи зі звітом та аналізом звіту програми з виявлення плагіату StrikePlagiarism.

РДГУ у навчальному процесі використовує систему антиплагіату рекомендовану для використання Міністерством освіти і науки України «StrikePlagiarism.com», яка з 2002 року активно займається зміною ставлення до академічного плагіату і розробкою технологічних, правових і процедурних контрзаходів.

Антиплагіатна система сама по собі не показує плагіат в тексті. Вона лише надає певну карту із запозиченнями і є допоміжним інструментом для ідентифікації академічного плагіату.

Система перевірки формує звіт подібності, що включає 2 коефіцієнта: перший показує запозичення у кількості 5 слів підряд, другий - 25. Надмірною вважається: для першого – 30%; для другого – 5%.

Звіт поділяє джерела на групи та показує, скільки фрагментів та слів було знайдено, а також гіперпосилання. Джерела поділені на 4 групи:

1. Фрагмент та гіперпосилання з наукових баз даних.
2. Фрагмент та гіперпосилання з локальної бази даних (репозитарій університету).
3. Фрагмент та гіперпосилання з іншої бази даних університету-партнера.
4. Фрагмент та гіперпосилання з Інтернету.

Система показує текстові запозичення. Є плагіат чи ні може стверджувати лише експерт. Наявність в роботі запозичень цілком нормальна. Але вони не повинні мати ознак плагіату, тобто відповідати нормам академічного письма.

Оцінка роботи складається з декількох етапів:

- ✓ якщо робота не містить запозичень більше ніж 30% першого коефіцієнта;
- ✓ якщо робота не містить запозичень більше ніж 5% 2-го коефіцієнта;
- ✓ якщо всі цитати правильно оформлені;
- ✓ якщо робота не містить ніяких маніпуляцій з алфавітом, заміни букв, прихованого тексту;
- ✓ робота приймається до захисту.

Що не є плагіатом:

- ✓ ідеї або визначення, ідіоми;
- ✓ перефразування своїми словами фрази при перекладі з діалекту або іншої мови;
- ✓ загальновідомі знання і факти;
- ✓ витвори фольклору;
- ✓ офіційні документи(закони, накази, постанови, судові рішення, державні стандарти) та їхні офіційні переклади.

Університет надає право на 1 безкоштовну перевірку кваліфікаційної роботи студента. **Якщо робота містить ознаки плагіату і потребує повторної перевірки системою, то університетом була укладена додаткова угода, вартість повторної перевірки роботи експертом університету коштує 250грн.** Якщо студент чи науковий керівник бажає здійснити перевірку самостійно зареєструвавшись у web-додатку, то вартість складає 70 грн за 10 сторінок символів. Кожен, хто бажає знати, як працює система «StrikePlagiarism.com», має можливість зареєструватись у web-додатку та одноразово безкоштовно завантажити до 500 символів для аналізу. Детальніше про систему «StrikePlagiarism.com» можна дізнатися за посиланням <https://strikeplagiarism.com/en/>.

Згідно графіку, студентські кваліфікаційні роботи, оформлені відповідно вимог в готовому до захисту вигляді, для перевірки на наявність академічного плагіату в електронному вигляді надсилаються на офіційну пошту РДГУ rectorat@rdgu.uar.net. Звіт системи та висновок експерта буде відправлено на електронну пошту кафедри або наукового керівника, що надіслали роботи на перевірку.

Рішення щодо допущення до захисту кваліфікаційної роботи студента, яка була перевірена на наявність академічного плагіату і потребує значного доопрацювання, приймає комісія, склад якої формує завідувач випускової кафедри.

ПОСТАНОВИЛИ: Інформацію прийняти до відома.

СЛУХАЛИ: 2. Про підготовку кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти II-го курсу денної форми навчання спец.: 101 «Екологія» та 014 «Середня освіта (Географія)» денної й заочної форми навчання до захисту, призначення рецензентів й подання їх на сайт РДГУ для перевірки на наявність академічного плагіату.

Наукові керівники кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти II-го курсу денної форми навчання спец.: 101 «Екологія» та 014 «Середня освіта (Географія)» денної й заочної форми навчання – проф.: Герман Н.В., Мартинюк Г.В., Сачук Р.М., Лисиця А.В. та доц. Костолович М.І. повідомили про те, що кваліфікаційні роботи студентів майже завершені на 80%.

Згідно графіку, студентські кваліфікаційні роботи, оформлені відповідно до вимог в готовому до захисту вигляді, для перевірки на наявність академічного плагіату в електронному вигляді будуть надіслані на офіційну пошту РДГУ у зазначені терміни, зокрема:

- денна форма навчання - з 15.11. 2021 по 30.11. 2021 р.;
- заочна форма навчання – з 25.11. 2021 р. по 10.12. 2021 р.

Після чого буде надано Звіт системи та висновок експерта, які будуть відправлені на електронну пошту кафедри або наукового керівника, що надіслали роботи на перевірку.

Рішення щодо допущення до захисту кваліфікаційної роботи студента, яка була перевірена на наявність академічного плагіату і потребує значного доопрацювання, приймає комісія, склад якої формує завідувач випускової кафедри.

ПОСТАНОВИЛИ:

1. Кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти II курсу магістратури денної форми навчання спец.: 101 «Екологія» та 014 «Середня освіта (Географія)» денної й заочної форми навчання вважати завершеними і подати їх для перевірки на наявність академічного плагіату в електронному вигляді на офіційну пошту РДГУ у зазначені терміни.

2. Рішення щодо допущення до захисту кваліфікаційної роботи студента, яка була перевірена на наявність академічного плагіату і потребує значного доопрацювання, приймає комісія, склад якої формує завідувач випускової кафедри.

3. Призначити рецензентів кваліфікаційних робіт студентів II-го курсу магістратури магістратури денної форми навчання спец.: 101 «Екологія» та 014 «Середня освіта (Географія)» денної й заочної форми навчання ,зокрема:

СЛУХАЛИ: 3. Про затвердження іспитових білетів з дисциплін I семестру 2021-2022н.р

Викладачі кафедри подали до затвердження іспитові білети дисциплін, які ними читаються у I семестрі 2021-2022 н.р.

Назва дисципліни	Курс, група	Семестр	ППП екзаменатора
Фізична географія України	II, Г-21	3	Якута О.О
Моделювання і прогнозування стану довкілля	IV, Е-41	7	
Екологічна безпека	IV, Е-41	7	
Методика навчання географії	IV, Г-41	7	Войтович О.П.
Основи технологій виробництва	II, Г-21	7	
Хімія неорганічна	I, СБЗ-11	1	
Хімія з старшої школі з методикою навчання	I, МСПН-51	1	
Регіональна економічна і соціальна географія світу	IV, Г-41	7	Велесик Т.А.
Економічна і соціальна географія України	3, Г-31	5	Логвиненко І.П.
Біогеографія	2, Г-21	3	
Хімія з основами геохімії	2, Г-21	3	Мартинюк Г.В.
Охорона атмосферного повітря	2, Е-22	3	
Загальна те неорганічна хімія	1, СПН-11	1	
Неорганічна хімія	1, Б-11	1	
Хімія аналітична	2, СПН -21	3	
Загальне землезнавство	I, Г-11 (денна ф.н.)	I	Мартинюк В.О.
Загальне землезнавство	I, Г-11, 3 роки (заочна ф.н.)	I	
Загальне землезнавство	I, Г-11, 4 роки (заочна ф.н.)	I	
Географічний простір Землі	I, МГ-51 (денна ф.н.)	I	
Географічний простір Землі	I, МГ-51 (заочна ф.н.)	I	

ПОСТАНОВИЛИ: Іспитові білети з дисциплін I семестру 2020-2021н.р., які подані викладачами кафедри схвалити та затвердити.

СЛУХАЛИ: 4. Заяву здобувача ступеня PhD Мазур Альони Ігорівни про затвердження теми кандидатської дисертації «Фітомоніторинг водних екосистем Волинського Полісся» зі спеціальності 101 – Екологія та призначення науковим керівником кандидата біологічних наук, доцента кафедри екології, географії та туризму Суходольської Ірини Леонідівни.

ПОСТАНОВИЛИ:

1. Порухити клопотання перед Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету про затвердження теми кандидатської дисертації здобувача ступеня PhD Мазур Альони Ігорівни «Фітомоніторинг водних екосистем Волинського Полісся» зі спеціальності 101 – Екологія.

2. Науковим керівником призначити кандидата біологічних наук, доцента кафедри екології, географії та туризму Суходольську Ірину Леонідівну.

Результати голосування: За – 16; Проти – 0; Утрималися – 0.

СЛУХАЛИ: 5. Про обговорення і затвердження на 2021-2022 н.р. тематики кваліфікаційних робіт для здобувачів вищої освіти 1-го курсу ОС Магістр денної форми навчання спец. 101 «Екологія» та спец. 014 «Середня освіта (Географія)» денної й заочної форм навчання.

Керівники дипломних робіт представили та подали для схвалення й затвердження тематику робіт для здобувачів вищої освіти 1-го курсу магістратури денної форми навчання спец: 101 «Екологія», 014 «Середня освіта (Географія)» денної й заочної форм навчання, зокрема:

**Тематика ДИПЛОМНИХ робіт на 2021-2022 н.р.
для студентів I курсу магістратури **ЗАОЧНОЇ** форми навчання
за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (ГЕОГРАФІЯ)» спеціальності 014
«Середня освіта (ГЕОГРАФІЯ)» (гр. МГ-51)**

№ з/п	ПІБ студента	Тема роботи	ПІБ керівника, науковий ступінь, посада
1.	Булакевич Тетяна Володимирівна	Географія поширення лейкозу великої рогатої худоби в Україні	Велесик Тетяна Анатоліївна , кандидат економічних наук, доцент
2.	Радчук Ольга Юріївна	Географія поширення коронавірусних інфекцій у тварин	Велесик Тетяна Анатоліївна , кандидат економічних наук, доцент
3.	Совпенчук Дарія Сергіївна	Оцінка геоекологічного стану річки Прут	Суходольська Ірина Леонідівна , кандидат біологічних наук, доцент
4.	Мойсієвич Валентина Володимирівна	Територіальний розподіл племінних тварин в Україні	Велесик Тетяна Анатоліївна , кандидат економічних наук, доцент

**Тематика ДИПЛОМНИХ робіт на 2021-2022 н.р.
для студентів I курсу магістратури ДЕННОЇ форми навчання
за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (ГЕОГРАФІЯ)» спеціальності 014
«Середня освіта (ГЕОГРАФІЯ)» (гр. МГ-51)**

№ з/п	ПІБ студента	Тема роботи	ПІБ керівника, науковий ступінь, посада
1.	Бодіна Анна Олександрівна	Методика вивчення розділу «Азія» в шкільному курсі географії (10 клас, рівень стандарту)	Войтович Оксана Петрівна , доктор педагогічних наук, професор

2.	Грановський Ярослав Федорович	Методичні основи використання інноваційних технологій навчання на уроках географії в старшій школі	Войтович Оксана Петрівна , доктор педагогічних наук, професор
3.	Кіщенко Оксана Юріївна	Особливості вивчення поверхневих вод у шкільному курсі фізичної географії	Мартинюк Віталій Олексійович , кандидат географічних наук, професор
4.	Нагорна Анастасія Миколаївна	Оцінка еколого-географічного стану Степанської територіальної громади	Мартинюк Віталій Олексійович , кандидат географічних наук, професор
5.	Киришко Ольга Сергіївна	Особливості геоecологічного підходу у вивченні географії в старшій школі	Мартинюк Віталій Олексійович , кандидат географічних наук, професор
6.	Шило Андрій Тарасович	Тестування як форма оцінювання навчальних досягнень учнів з географії в 10 класі	Войтович Оксана Петрівна , доктор педагогічних наук, професор
7.	Якубович Аліна Володимирівна	Формування екологічного мислення на уроках географії в 5-9 класах	Мартинюк Віталій Олексійович , кандидат географічних наук, професор

**Тематика ДИПЛОМНИХ робіт на 2021-2022 н.р.
для студентів I курсу магістратури ДЕННОЇ форми навчання
за освітньо-професійною програмою «ЕКОЛОГІЯ» спеціальності 101 «ЕКОЛОГІЯ»
(гр. МЕ-51)**

№ з/п	ПІБ студента	Тема роботи	ПІБ керівника, науковий ступінь, посада
1	Токарчук Анастасія Валеріївна	Оцінка екологічного стану Придунайських озер (на прикладі озер Ялпуг і Кугурлуй)	Суходольська Ірина Леонідівна , кандидат біологічних наук, доцент
2	Стрихарчук Максим Олександрович	Оцінка стану басейну річки Горинь за вимогами Європейської Рамкової Директиви	Лико Сергій Михайлович , кандидат сільськогосподарських наук, професор

ПОСТАНОВИЛИ: затвердити тематику кваліфікаційних робіт для здобувачів вищої освіти 1-го курсу ОС Магістр денної форми навчання спец. 101 «Екологія» та спец. 014 «Середня освіта (Географія)» денної й заочної форм навчання на 2021-2022 н.р.

СЛУХАЛИ: 6. Про внесення поправок до «Методичних рекомендацій щодо роботи зі звітом та аналізом звіту програми з виявлення плагіату StrikePlagiarism» у кваліфікаційних роботах здобувачів першого та другого освітніх рівнів.

Завкафедри, проф. Лико Д.В. запропонувала внести поправки до «Методичних рекомендацій щодо роботи зі звітом та аналізом звіту програми з виявлення плагіату StrikePlagiarism» (Рівне: РДГУ, 2020) у кваліфікаційних роботах здобувачів першого та другого освітніх рівнів у частині коефіцієнтів подібності з **КП 1 - 30%** та **КП 2 - 5%** (с. 14) на **КП 1 - 40%** та **КП 2 - 15%**.

ПОСТАНОВИЛИ:

1. Інформацію прийняти до відома.
2. Подати декану психолого-природничого факультету проф. Павелківу В.Р. Службову записку про внесення поправок до «Методичних рекомендацій щодо роботи зі звітом та аналізом звіту програми з виявлення плагіату StrikePlagiarism» у кваліфікаційних роботах здобувачів першого та другого освітніх рівнів.

**РЕЦЕНЗЕНТИ ДИПЛОМНИХ робіт на 2021-2022 н.р. для здобувачів вищої освіти
II курсу магістратури **ДЕННОЇ** форми навчання
за освітньо-професійною програмою «Екологія» спеціальності 101 **«ЕКОЛОГІЯ»** (гр. **МЕ-61**)**

№ з/п	ПІБ студента	Тема роботи	ПІБ керівника, науковий ступінь, посада	ПІБ РЕЦЕНЗЕНТА (повністю), науковий ступінь, вчене звання, посада
1	Пінчук Олександр Миколайович	Удосконалення екологічних і санітарно-гігієнічних заходів щодо ефективності виробництва молока в умовах сучасного тваринництва	<i>Сачук Роман Миколайович</i>	<i>Гутий Богдан Володимирович</i> , д.вет.н., професор, завідувач кафедри гігієни, санітарії та загальної ветеринарної профілактики ім. М.В. Демчука ЛНУВМ та БТ ім. С.З. Гжицького
2	Кушнірук Анна Сергіївна	Удосконалення екологічних і санітарно-гігієнічних заходів щодо ефективності виробництва масла вершкового	<i>Сачук Роман Миколайович</i>	
3	Пасічник Зоряна Олександрівна	Удосконалення екологічних і санітарно-гігієнічних заходів щодо ефективності виробництва ковбаси вареної	<i>Сачук Роман Миколайович</i>	

**РЕЦЕНЗЕНТИ ДИПЛОМНИХ робіт на 2021-2022 н.р. для здобувачів вищої освіти
II курсу магістратури **ДЕННОЇ** форми навчання за освітньо-професійною програмою
«РАДІОЕКОЛОГІЯ» спеціальності 101 «Екологія», (гр. **МРЕ-61**)**

№ з/п	ПІБ студента	Тема роботи	ПІБ керівника, науковий ступінь, посада	ПІБ РЕЦЕНЗЕНТА (повністю), науковий ступінь, вчене звання, посада
1	Ковтунович Михайло Іванович	Вивчення впливу шумового забруднення території на здоров'я населення	<i>Лисиця Андрій Валерійович</i>	<i>Катюха Сергій Миколайович</i> , к.вет.н., старший науковий співробітник Дослідної станції епізоотології ІВМ НААН
2	Дорофєв Михайло Васильович	Вивчення впливу електромагнітного забруднення території на здоров'я населення	<i>Лисиця Андрій Валерійович</i>	<i>Кривошия Павло Юрійович</i> , к.вет.н., старший науковий співробітник Дослідної станції епізоотології ІВМ НААН

**РЕЦЕНЗЕНТИ ДИПЛОМНИХ робіт на 2021-2022 н.р. для здобувачів вищої освіти
II курсу магістратури **ЗАОЧНОЇ** форми навчання
за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Географія)»
спеціальності **014 «СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ГЕОГРАФІЯ)»** (гр. **МГ-61**)**

№ з/п	ПІБ студента	Тема роботи	ПІБ керівника, науковий ступінь, посада	ПІБ РЕЦЕНЗЕНТА (повністю), науковий ступінь, вчене звання, посада
1	Голяка Алла Вікторівна	Вивчення світового господарства та природокористування в курсах шкільної географії	<i>Костолович Марія Ігорівна</i>	<i>Романів Андрій Степанович</i> , кандидат географічних наук, доцент, декан факультету географії, історії та туризму Міжнародного економіко-гуманітарного університету ім. акад. С. Дем'янчука
2	Радчук Вікторія Олександрівна	Використання топонімів у курсах шкільної географії	<i>Костолович Марія Ігорівна</i>	
3	Балецький Дмитро Олександрович	Географічний аналіз розвитку екологічного туризму в межах Волинського Полісся	<i>Герман Наталія Володимирівна</i>	

СЛУХАЛИ: 7. Про підготовку студентських наукових робіт до участі у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей у 2021/2022 навчальному році.

Завкафедри, проф. Лико Д.В. представила для ознайомлення та виконання Наказ РДГУ №209-01-01 від 09 листопада 2021 року «Про підготовку студентських наукових робіт до участі у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей у 2021/2022 навчальному році».

Конкурс провести з дотриманням законодавства в частині запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19:

I етап (базові кафедри) – у листопаді-грудні 2021 року;

II етап – на конкурсній комісії у січні 2022 року.

Викладачам кафедри: підготувати до участі у конкурсі зі спеціальності:

• **Мартинюк Г.В. та Лисиця А.В.** студентку II курсу спец. 101 «Екологія» - Кашернюк Анастасію Олександрівну;

• **Мартинюк В.О. та Велесик Т.А** студента IV курсу спец. 014.07 «Середня освіта (Географія)» - Петрика Максима Федоровича.

До 23 грудня подати в навчально-науковий відділ інформацію про участь студентів у конкурсі.

ПОСТАНОВИЛИ: Інформацію прийняти до відома та виконання.

СЛУХАЛИ: 8. Про оновлення та внесення змін до освітньо-професійних програм та навчальних планів спец. 014 «Середня освіта (Географія)», 101 «Екологія» I (бакалаврського), II (магістерського) та III (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти.

ВИСТУПИЛИ:

8.1. **Гарант**, док. пед. наук., **проф. Войтович О.П.**, доповіла про оновлення ОПП «Середня освіта (Географія)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та навчального плану спец. 014.07 Середня освіта (Географія) галузі знань 01 Освіта/педагогіка на 2022-2023 н.р. відповідно наданим рекомендаціям стейкхолдерів, в тому числі й опитування здобувачів вищої освіти.

Пропоную на момент затвердження освітньої програми **не вносити змін** до ЗК і ФК, ПРН та обов'язкових і вибіркових компонентів, оскільки:

1. Переважна **більшість здобувачів вищої освіти** не вважають за потрібне доповнювати чи змінювати гуманітарний (82,1%) та професійний (96,4%) блоки, а 78,6% опитаних вважають, що цілком достатнім є обсяг практичної підготовки. Окремі думки здобувачів вищої освіти щодо бажання вивчити дисципліни літературного, мистецького, світоглядного та оздоровчого змісту можуть бути реалізовані за рахунок вибіркових дисциплін загально університетської бази.

2. **Науково-педагогічні працівники**, які забезпечують освітній процес цієї освітньої програми також вважають, що потреби вносити зміни в ОПП наразі не має, необхідно апробувати її декілька років підряд, щоб оцінити її ефективність.

3. **Рецензенти** у своїх відгуках надали позитивні рекомендації освітній програмі та висловили пропозиції, в усній формі, дочекатися виходу державного стандарту зі спеціальності 014 Середня освіта.

ПОСТАНОВИЛИ:

Рекомендувати до розгляду Навчально-методичною комісією психолого-природничого факультету та Навчально-методичною радою Рівненського державного гуманітарного університету оновлену освітньо-професійну програму «Середня освіта (Географія)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та навчальний план спец. 014.07 Середня освіта (Географія) галузі знань 01 Освіта/педагогіка на 2022-2023 н.р. **без внесення змін.**

СЛУХАЛИ: 8.2. Про оновлення та внесення змін до освітньо-професійної програми «Екологія садово-паркового господарства та ландшафтна архітектура» та навчального плану спец. 101 «Екологія» галузі знань 10 Природничі науки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти на 2022-2023 н.р. (Наказ №194-01-01 від 11 жовтня 2021 р.).

ВИСТУПИЛИ:

Гарант, к.б.н., доц. **Логвиненко І.П.** доповіла про оновлення освітньо-професійної програми «Екологія садово-паркового господарства та ландшафтна архітектура» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та навчального плану спец. 101 «Екологія» галузі знань 10 Природничі науки на 2022-2023 н.р. відповідно наданим рекомендаціям. За пропозицією проф. **Портухай О.І.**, що є гарантом освітньо-професійної програми «Прикордонний екологічний контроль» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для підсилення логічної послідовності освітніх компонент дисципліну «Основи промислового і сільськогосподарського виробництва» та курсову з цієї дисципліни викладати у 3 семестрі; «Нормування антропогенного навантаження на навколишнє середовище» - у 4 семестрі; «Моніторинг довкілля» та курсову роботу з цієї дисципліни – у 5 семестрі, «Охорона і раціональне використання земельних ресурсів» - у 6 семестрі.

Усі необхідні супровідні документи додаються.

ПОСТАНОВИЛИ: Рекомендувати до розгляду Навчально-методичною комісією психолого-природничого факультету та Навчально-методичною радою Рівненського державного гуманітарного університету оновлену освітньо-професійну програму «Екологія садово-паркового господарства та ландшафтна архітектура» за спеціальністю 101 Екологія галузі знань 10 Природничі науки для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з внесеними змінами.

СЛУХАЛИ: 8.3. Про оновлення та внесення змін до освітньо-професійної програми «Прикордонний екологічний контроль» та навчального плану спец. 101 «Екологія» галузі знань 10 Природничі науки I (бакалаврського) рівня вищої освіти на 2022-2023 н.р. (Наказ №194-01-01 від 11 жовтня 2021 р.).

ВИСТУПИЛИ:

Гарант, к.с.-г.н., проф. **Портухай О.І.** доповіла про оновлення освітньо-професійної програми «Прикордонний екологічний контроль» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та навчального плану спец. 101 «Екологія» галузі знань 10 Природничі науки на 2022-2023 н.р. відповідно наданим рекомендаціям стейкхолдерів. Зокрема, за рекомендацією начальника Рівненського відділу прикордонного інспекційного контролю Західного міжрегіонального головного управління Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів на державному кордоні **Никитюка Олександра Миколайовича** до обов'язкових компонент включено дисципліни «Ветеринарно-санітарний контроль на кордоні», «Фітосанітарний моніторинг», що дозволять здобувачам вищої освіти більше поглибити фахову компетентність **ФК27: Здатність встановлювати порядок переміщення товарів через митний кордон України та здійснювати їх радіаційний та хіміко-аналітичний контроль у пунктах пропуску,**

проводити контроль за якістю сировини тваринного та рослинного походження, визначати фітосанітарну безпеку експортованої рослинної продукції.

Для підсилення логічної послідовності освітніх компонент гарантом було запропоновано дисципліну «Основи промислового і сільськогосподарського виробництва» та курсову з цієї дисципліни викладати у 3 семестрі; «Нормування антропогенного навантаження на навколишнє середовище» - у 4 семестрі; «Моніторинг довкілля» та курсову роботу з цієї дисципліни – у 5 семестрі, «Охорона і раціональне використання земельних ресурсів» - у 6 семестрі. Дисципліну «Правові засади прикордонного екологічного контролю» рекомендовано ввести модулем до «Основи прикордонного екологічного контролю», «Основи державної митної справи» перенесено до вибіркового блоку освітніх компонент.

Усі необхідні супровідні документи додаються.

ПОСТАНОВИЛИ: Рекомендувати до розгляду Навчально-методичною комісією психолого-природничого факультету та Навчально-методичною радою Рівненського державного гуманітарного університету оновлену освітньо-професійну програму «Прикордонний екологічний контроль» за спеціальністю 101 Екологія галузі знань 10 Природничі науки для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з внесеними змінами.

Результати відкритого голосування: За – 15; проти – немає, утрималось – немає.

СЛУХАЛИ: 8.4. Про оновлення та внесення змін до освітньо-професійної програми «Радіоекологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти та навчального плану спеціальності 101 «Екологія» галузі знань 10 Природничі науки на 2022-2023 н.р. (Наказ №194-01-01 від 11 жовтня 2021 р.).

ВИСТУПИЛИ:

Гарант, к. біол. н., доц. Суходольська І.Л. доповіла про оновлення ОПП «Радіоекологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти та навчального плану спеціальності 101 Екологія галузі знань 10 Природничі науки відповідно до усних рекомендацій стейкхолдерів та опитування здобувачів вищої освіти. Запропонувала доповнити ФК, а саме додати наступну компетентність «ФК 25. Здатність збирати, порівнювати, аналізувати і представляти інформацію про стан навколишнього природного середовища при викладанні екологічних дисциплін, застосовувати сучасні інноваційні методи, підходи та набуті педагогічні, психологічні та спеціальні фахові знання». Оскільки здобувачі вищої освіти отримують також кваліфікацію викладача, то важливо при викладанні навчальних дисциплін «Методика викладання екології у вищій школі», «Педагогіка вищої школи», «Психологія вищої школи» та проходженні виробничої (асистентської) практики сформувати відповідну компетентність.

В усній формі стейкхолдером (Масовцем Б.П.) було запропоновано змінити назву навчальної дисципліни з «Методологія та організація наукових досліджень» на «Методологія та організація наукових досліджень в екології». Крім того, стейкхолдер запропонував навчальну дисципліну «Реабілітація територій забруднених радіонуклідами» включити модулем до дисципліни «Індикація та біотестування забруднених територій», а її замінити на «Оцінка впливу на довкілля».

ПОСТАНОВИЛИ: Рекомендувати до розгляду Навчально-методичною комісією психолого-природничого факультету та Навчально-методичною радою Рівненського державного гуманітарного університету оновлену освітньо-професійну програму «Радіоекологія» за спеціальністю 101 Екологія галузі знань 10 Природничі науки для другого (магістерського) рівня вищої освіти з внесеними змінами щодо ФК та навчального плану.

СЛУХАЛИ: 8.5. Про оновлення та внесення змін до освітньо-професійної програми «Екологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти та навчального плану спеціальності 101 «Екологія» галузі знань 10 Природничі науки на 2022-2023 н.р. (Наказ №194-01-01 від 11 жовтня 2021 р.).

ВИСТУПИЛИ:

Гарант, к.с.-г.н., проф. **Лико С.М.** доповів про оновлення ОПП «Екологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти та навчального плану спеціальності 101 Екологія галузі знань 10 Природничі науки відповідно до усних рекомендацій стейкхолдерів та опитування здобувачів вищої освіти. Запропонував внести зміни до ФК, а саме додати наступну компетентність «ФК 20. Здатність збирати, порівнювати, аналізувати і представляти інформацію про стан навколишнього природного середовища при викладанні екологічних дисциплін, застосовувати сучасні інноваційні методи, підходи та набуті педагогічні, психологічні та спеціальні фахові знання». Оскільки здобувачі вищої освіти отримують також кваліфікацію викладача, то важливо при викладанні навчальних дисциплін «Методика викладання екології у вищій школі», «Педагогіка вищої школи», «Психологія вищої школи» та проходженні виробничої (асистентської) практики сформуванню відповідну компетентність.

В усній формі стейкхолдером було запропоновано зміни назву навчальної дисципліни з «Методологія та організація наукових досліджень» на «Методологія та організація наукових досліджень в екології».

ПОСТАНОВИЛИ: Рекомендувати до розгляду Навчально-методичною комісією психолого-природничого факультету та Навчально-методичною радою Рівненського державного гуманітарного університету оновлену освітньо-професійну програму «Екологія» за спеціальністю 101 Екологія галузі знань 10 Природничі науки для другого (магістерського) рівня вищої освіти з внесеними змінами щодо ФК та навчального плану.

СЛУХАЛИ: 8.6. Про оновлення та внесення змін до освітньо-наукової програми 101 «Екологія» третього (наукового) рівня вищої освіти та навчального плану спеціальності 101 «Екологія» галузі знань 10 Природничі науки на 2022-2023 н.р. порівняно з ОНП 2021-2022 н.р. (Наказ №194-01-01 від 11 жовтня 2021р.).

ВИСТУПИЛИ:

Гарант, докт. біол. наук, проф. **Лисиця А.В.**, який доповів про оновлення та внесення змін до освітньо-наукової програми 101 «Екологія» третього (наукового) рівня вищої освіти та навчального плану спеціальності 101 «Екологія» галузі знань 10 Природничі науки на 2022-2023 н.р. порівняно з ОНП 2021-2022 н.р., зокрема:

1. Зміни в **ОНП 101 Екологія** (третій рівень ВО, аспірантура) 2022 р.

Змін в проєкт ОНП 2022-2023 н.р. не вносили через відсутність такої необхідності. Оскільки в ОНП 2021-2022 н.р. вже були внесені суттєві зміни порівняно з програмами попередніх років (2016 – 2020), зокрема:

- додані зміни і враховані зауваження та пропозиції стейкхолдерів (завідувач кафедри Екології, технології захисту навколишнього середовища та лісового господарства НУВГП, доктор с.-г. наук, професор **Клименко М.О.**, завідувач відділу природної флори Національного ботанічного саду ім. М.М. Гришка, д.б.н., професор **Мельник В.І.**, директор Нобельського НПП **Диковицький В.М.**, директор Рівненської філії державної установи «Інститут охорони ґрунтів України», к.с.-г.н. **Долженчук В.І.**),

- оновлено структурно-логічну схему ОНП,

- до складу робочої групи включено здобувача ВО аспірантку **Басарабу Ілону Василівну**,

- оновлено і суттєво розширено перелік вибіркових дисциплін, передбачено вибір ВК дисциплін з іншого рівня ОП 101 Екологія або іншої ОП,
- за пропозицією стейкхолдерів з урахуванням «студентоцентрового підходу» ОК 10 «Асистентська практика» замінено на «Виробнича (асистентська/наукова) практика»,
- ОК 09 «Методика викладання екології у вищій школі» стала одним з навчальних модулів ОК 10, а в оновленій ОНП ОК 09 - «Концепції екологічно збалансованого розвитку»,
- назва і зміст ОК 07 «Методики та методи екологічних досліджень» дещо відкориговані, зараз це «Методологія та методики екологічних досліджень».

ПОСТАНОВИЛИ:

1. Зрозуміло, що ОНП 101 Екологія (аспірантура) 2022-2023 н.р. не є досконалою, зокрема через відсутність стандарту ВО. Наразі необхідно продовжити моніторинг і аналіз якості виконання ОНП 101 екологія 2021-2022 н.р. Якщо в процесі реалізації цієї ОНП виникне така необхідність, будуть пропозиції (зауваження) від стейкхолдерів, навчально-методичної ради факультету, зміни нормативно-правової бази тощо, то корективи членами робочої групи будуть внесені в ОНП наступного року.

2. Рекомендувати до розгляду Навчально-методичною комісією психолого-природничого факультету та Навчально-методичною радою Рівненського державного гуманітарного університету оновлену освітньо-наукову програму та навчальний план «Екологія» за спеціальністю 101 Екологія галузі знань 10 Природничі науки для третього (наукового) рівня вищої освіти без внесення змін

Результати відкритого голосування: За – 15; проти – немає, утрималось – немає.

СЛУХАЛИ: 8.7. Про оновлення та внесення змін до освітньо-професійної програми «Екологія» та навчального плану спец. 101 «Екологія» галузі знань 10 Природничі науки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти на 2022-2023н.р.

ВИСТУПИЛИ:

Гарант, к.е.н., доц. **Велесик Т.А.** доповіла про оновлення освітньо-професійної програми «Екологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та навчального плану спец. 101 «Екологія» галузі знань 10 Природничі науки на 2022-2023 н.р. відповідно наданим рекомендаціям. За пропозицією проф. **Портухай О.І.**, що є гарантом освітньо-професійної програми «Прикордонний екологічний контроль» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для підсилення логічної послідовності освітніх компонент дисципліну «Основи промислового і сільськогосподарського виробництва» та курсову з цієї дисципліни викладати у 3 семестрі; «Нормування антропогенного навантаження на навколишнє середовище» - у 4 семестрі; «Моніторинг довкілля» та курсову роботу з цієї дисципліни – у 5 семестрі, «Охорона і раціональне використання земельних ресурсів» - у 6 семестрі.

Усі необхідні супровідні документи додаються.

ПОСТАНОВИЛИ: Рекомендувати до розгляду Навчально-методичною комісією психолого-природничого факультету та Навчально-методичною радою Рівненського державного гуманітарного університету оновлену освітньо-професійну програму «Екологія» за спеціальністю 101 Екологія галузі знань 10 Природничі науки для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти на 2022-2023 н.р. з внесеними змінами.

СЛУХАЛИ: 8.8. Про оновлення ОПП «Середня освіта (Географія)» другого (магістерського) рівня вищої освіти та навчального плану спеціальності 014.07 середня освіта (Географія) галузі знань 01 Освіта/педагогіка на 2022-2023 н.р.

ВИСТУПИЛИ:

Гарант, канд. геогр. наук, проф. кафедри екології, географії та туризму **Мартинюк В.О.**, доповів про оновлення ОПП «Середня освіта (Географія)» другого (магістерського) рівня вищої освіти та навчального плану спеціальності 014.07 середня освіта (Географія) галузі знань 01 Освіта/педагогіка на 2022-2023 н.р. відповідно наданим рекомендаціям стейкхолдерів, у тому числі й опитування здобувачів вищої освіти. Запропонував на момент затвердження освітньої програми не вносити змін до ЗК і ФК, ПРН та обов'язкових і вибіркового компонентів, оскільки:

1. Суттєві корективи у освітні компоненти обов'язкового та вибіркового блоку, за рекомендацією акредитаційної комісії та НМК психолого-природничого факультету РДГУ, були зроблені у минулому навчальному році. Зокрема із циклу професійної підготовки вилучено такі дисципліни: «Методика навчання природничо-географічних дисциплін у старшій школі», «Етнодемографія світу». Також перенесено з ОК у ВК дисципліни «Інформаційна географія і ГІС-технології», «Стратегія сталого розвитку». У ВК навчального плану було вилучено дисципліни «Географія агропромислового комплексу (АПК) України» та «Антропогенна географія». Такі зміни були пов'язані з рекомендацією навчально-методичної ради РДГУ щодо збільшення кредитів на виробничу (педагогічну) практику й доведення їх до 30 кредитів. Були зроблені корективи у матрицях ЗК, ФК та ПРН.

2. Переважна більшість здобувачів вищої освіти, з урахуванням вище зазначених змін в освітніх компонентах, не вважають за потрібне доповнювати чи змінювати гуманітарний (84,2%) та професійний (95,1%) блоки, а 76,9% опитаних вважають, що цілком достатнім є обсяг практичної підготовки. Окремі думки здобувачів вищої освіти щодо бажання вивчити дисципліни літературного, мистецького, світоглядного та оздоровчого змісту можуть бути реалізовані за рахунок вибіркового дисциплін загальноуніверситетської бази.

3. Науково-педагогічні працівники, які забезпечують освітній процес цієї ОПП вважають, що потреби вносити зміни в ОПП наразі не має, необхідно апробувати її декілька років підряд, щоб оцінити ефективність.

3. Рецензенти у своїх відгуках надали позитивні рекомендації ОПП та висловили пропозиції, в усній формі, дочекатися виходу державного стандарту зі спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія) другого (магістерського) рівня вищої освіти.

ПОСТАНОВИЛИ: Рекомендувати до розгляду Навчально-методичною комісією психолого-природничого факультету та Навчально-методичною радою Рівненського державного гуманітарного університету оновлену ОПП «Середня освіта (Географія)» другого (магістерського) рівня вищої освіти та навчального плану спеціальності 014.07 середня освіта (Географія) галузі знань 01 Освіта/педагогіка на 2022-2023 н.р. без внесених змін.

СЛУХАЛИ: 9. Про пропозицію кафедри щодо перенесення навчальної компоненти «**Екологія**» або «**Основи екології**» обсягом **3,0 кредити** з вибіркових до обов'язкових компонентів освітніх програм усіх спеціальностей з 2021-2022 н.р.

Завкафедри, проф. Лико Д.В. ознайомила всіх присутніх зі Службовими записками голові вченої ради РДГУ та голові навчальної –методичної комісії про перенесення навчальної компоненти «**Екологія**» або «**Основи екології**» обсягом **3,0 кредити** з вибіркових до обов'язкових компонентів освітніх програм усіх спеціальностей з 2021-2022 н.р. згідно Рішення Колегії Міністерства освіти і науки України "Про концепцію екологічної освіти в Україні" №13/6-19 від 20.12.2001 р.

Адже вивчення цієї дисципліни у здобувачів вищої освіти дозволить сформувати **загальні компетентності:**

- прагнення до збереження навколишнього середовища (згідно переліку **Tuning, 2012**),
- здатність оцінювати рівень негативного впливу природних та антропогенних факторів на довкілля і здоров'я людини,

та отримати **програмний результат навчання** – розуміти основні екологічні закони, правила, принципи охорони довкілля та раціонального природокористування задля збереження здоров'я людини

ПОСТАНОВИЛИ: Подати службові записки щодо перенесення навчальної компоненти «**Екологія**» або «**Основи екології**» обсягом **3,0 кредити** з вибіркових до обов'язкових компонентів освітніх програм усіх спеціальностей з 2021-2022 н.р. голові вченої ради РДГУ проф. Постолювському Р.М. та голові НМК Войтовичу І.С.

СЛУХАЛИ: 10. Про аналіз відкритої лекції, проведеної 08 вересня 2021 р., професором кафедри екології, географії та туризму РДГУ Войтович О.П. з дисципліни «Основи технологій виробництва» для студентів ІІ курсу психолого-природничого факультету спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія) на тему: «Загальні основи промислових технологій».

ВИСТУПИЛИ: В обговоренні відкритої лекції, проведеної професором кафедри екології географії та туризму РДГУ Войтович О.П. брали участь викладачі кафедри, що були присутні на відкритому занятті: д-р с-г. наук, проф. Лико Д.В., канд. геогр. наук, проф. Мартинюк В.О., канд. пед. наук, доц. Костолович М.І., канд. біол. наук, доц. Суходольська І.Л..

Виступаючі підкреслили актуальність та значимість теми лекційного заняття, мультимедійний супровід викладу теоретичного матеріалу та особливості його засвоєння.

Проф. Лико Д.В. звернула увагу на педагогічний досвід лектора і вміння створювати проблемні ситуації. На початковому етапі проведення заняття визначено мету і завдання лекції, зроблено акцент на способи реалізації мети, зафіксовано очікувані результати щодо оволодіння фаховими компетентностями студентами. У ході проведення лекції вдало поєднано монологічне та діалогічне мовлення, впровадженні технології інноваційного навчання. Заняття мало завершену форму, викладач зробив підсумкові висновки за темою лекції. Лекція відповідає вимогам вищої школи і заслуговує високої оцінки.

Проф. Мартинюк В.О. зазначив, що лекційне заняття проведене на високому теоретичному та науково-методичному рівні. Тема і зміст заняття відповідали вимогам навчальної програми. Матеріал викладено чітко і має логічну послідовність. Крім того, лектором застосовувався проблемний підхід до викладення навчального матеріалу. Початок заняття було відведено на формулювання теми лекції, мети і основних завдань. Виклад теоретичного матеріалу супроводжувався показом презентації та обговоренням окремих проблемних питань. Також зверталася увага на інтегрування змісту навчального матеріалу з іншими темами і навчальними дисциплінами.

Доц. Костолович М.І. підкреслила, що Оксана Петрівна досконало володіє теоретичним матеріалом з дисципліни «Основи технологій виробництва. Під час лекції були розглянуті такі питання, як виробничі та технологічні процеси, класифікація технологічних процесів, комплексна підготовка виробництва, якість продукції та управління якістю та ін. Закріплення навчального матеріалу було проведено у вигляді діалогу-бесіди (питання, відповіді, коментарі, обговорення). Також студентам були дані завдання і рекомендації щодо самостійного опрацювання окремих питань, які через брак часу детально не обговорювалися в ході проведення аудиторного заняття. Під час проведення лекції Войтович О.П. намагалася стимулювати навчально-пізнавальну діяльність студентів, активізувати думку студентів, формувати у них критичне та творче мислення, сміливість і аргументованість у виявах власної позиції та поглядів, мотивувати до подальшого самостійного пошуку й дослідження.

Доц. Суходольська І.Л. звернула увагу присутніх на організаційну підготовку заняття, його високий теоретичний та навчально-методичний рівень, послідовність основних етапів, використання інноваційних технологій навчання. Також викладач створила психологічно комфортне середовище на навчальному занятті, застосувала різноманітні форми співробітництва та міжособистісної взаємодії студентів (дискусії, колективна робота тощо). При проведенні лекції практично на всіх етапах навчального заняття мало місце застосування зворотного зв'язку (діалог, проблемні питання тощо) для усвідомлення особливостей діяльності, мислення студентів, мотивації їхнього навчання. Викладач намагалася перевіряти рівень розуміння, осмислення студентами навчального матеріалу, ступінь сформованості їхніх знань та умінь для усвідомлення студентами досягнутих успіхів і перспектив розвитку.

ПОСТАНОВИЛИ: Рівень відкритої лекції з дисципліни «Основи технологій виробництва» для студентів II курсу психолого-природничого факультету спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія) на тему: «Загальні основи промислових технологій» (08.09.2021р.), проведеної доктором педагогічних наук, професором кафедри екології географії та туризму РДГУ Войтович О.П. визнати високим та таким, що відповідає навчально-методичним вимогам до проведення лекційних занять у закладах вищої освіти.

СЛУХАЛИ; 11. Про обговорення відкритої лекції, проведеної доцентом кафедри екології географії та туризму РДГУ Велесик Т.А. з дисципліни «Регіональна, економічна і соціальна географія світу» для студентів 4 курсу психолого-природничого факультету спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія), групи Г-41 на тему: «Північна Америка як один з головних центрів світового господарства» (04.11.2021 р.).

ВИСТУПИЛИ: В обговоренні відкритої лекції, проведеної доцентом кафедри екології географії та туризму РДГУ Велесик Т.А. брали участь викладачі кафедри, які були присутні на відкритому занятті, а саме: професори: Лико Д.В., Лико С.М., Войтович О.П., Сачук Р.М., Мартинюк В.О., Портухай О.І.; доценти: Костолович М.І., Логвиненко І.П. Всі викладачі відзначили високий науково-методичний рівень викладу матеріалу з теми заняття. Мета заняття була реалізована у процесі інтерактивної взаємодії Велесик Тетяни Анатоліївни зі студентами. Завідувач кафедри екології, географії та туризму, проф. Лико Д.В. відмітила нестандартний і творчий підхід Тетяни Анатоліївни до викладу лекційного матеріалу. Використовуючи нестандартний підхід, вона доступно, творчо і продуктивно організувала формат подачі навчального матеріалу. Лектору вдалося забезпечити процес продуктивної взаємодії викладача з аудиторією.

ПОСТАНОВИЛИ: Рівень відкритої лекції з дисципліни «Регіональна, економічна і соціальна географія світу» для студентів 4 курсу психолого-природничого факультету спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія), групи Г-41 на тему: «Північна Америка як один з головних центрів світового господарства» (04.11.2021 р.), проведеної кандидатом економічних наук, доцентом кафедри екології географії та туризму РДГУ Велесик Т.А. визнати високим та таким, що відповідає навчально-методичним вимогам.

Завідувач кафедри

Д.В. Лико

Секретар

О.К. Рудик